

Avukatlık ücretlerinin katma değer vergisi karşısında durumu hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.0.GEL.0.53/5320-252-38427
Tarih	19.09.2003

T.C

maliye bakanlığı

Gelirler Genel Müdürlüğü

SAYI :B.07.0.GEL.0.53/5320-252

KONU:

uşak valiligine

(Defterdarhk: Gelir Mudurluğu)

ILGi: 22.04.2003 tarih ve 1210 sayılı yazınız.

İliniz mükelleflerinden'm 21.04.2003 ve 02.05.2003 tarihli yazıları ile anılan mükellefe vermiş. olduğunuz 11.04.2003 tarih ve 1100 sayılı özelgeniz incelenmiş ve aşağıdaki açıklamaların yapılmasına gerek duyulmuştur.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 65. maddesinde; "Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır. Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır..." hükmü yer almıştır.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 164-166. maddeleri avukatlık ücretini tanımlamakta ve kaynaklan itibariyle, sözleşmeye bağlı olarak iş sahibinden sağlanan vekalet ücreti ile dava sonunda kararla tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenilecek vekalet ücreti olmak üzere iki ayrı -vekalet ücretinden söz edilmektedir. - -

Aynı Kanununun 4667 sayılı Kanunla değişik 164. maddesinin son fıkrasında ".. Dava sonunda, kararla tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekalet ücreti avukata aittir. Bu ücret, iş sahibinin borcu nedeniyle takas ve mahsup edilemez, haczedilemez.", 168/3. maddesinde "Avukatlık (ücretinin takdirinde, hukuki yardımın tamamlandığı veya dava sonunda hüküm verildiği tarihte yürürlükte olan tarife esas alınır.", 169. maddesinde de "Yargı mercilerince karşı tarafa yükletilecek avukatlık ücreti, avukatlık ücret tarifesinde yazılı miktardan az ve üç katından fazla olamaz." denilmiştir.

Dava sonunda, kararla tarifeye dayanılarak karşı/alacaklı taraf avukatına ödenen vekalet ücreti;

-Mahkeme veya icra veznesinin düzenlediği makbuz imzalanarak nakden,

-Bizzat karşı/borçlu tarafın mahkeme veya icra dairesinin tespit ettiği vekalet ücretini elden(nakden) veya banka havalesi ile ödemesi,

-Mahkeme veya icra dairesinin yargılama giderleri ile birlikte davayı kazananmüvekkile herhangi bir şekilde ödeme yapması ve müvekkilin de karşı/borçlu taraftan alınan vekalet ücretini avukata ödemesi şekillerinde tahsil edilebilmektedir.

Gelir Vergisi Kanununun 94. maddesinde ise; "Kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabi esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar..." hükmü yer almaktadır.

Buna göre, dava sonunda kararla tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenilecek vekalet ücretinin Gelir Vergisi Kanunu'nun 65 ve 66. maddelerine göre serbest meslek erbabı olan avukatlara ödenmesi halinde, Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesi ve 27.11.1999 tarih ve 99/13646 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca, sorumlularca yüzde 20 oranında gelir vergisi tevkifatına tabi tutulması gerekmektedir.

Ayrıca, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1/1. maddesi ile serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler katma değer vergisine tabi olduğundan, karşı taraf avukatına ödenen ve serbest meslek kazancı niteliğinde olan söz konusu vekalet ücreti katma değer vergisine tabi bulunmaktadır.

Mahkeme ilamına göre karşı taraf avukatına ödenen veya icra dairelerince alacaklı taraf avukatına ödenmesine karar verilen vekalet ücretini tahsil eden avukatın Vergi Usul Kanunu'nun 236. maddesi hükmü uyarınca ödemeyi yapan adına serbest meslek makbuzu düzenlemesi ve düzenlenen bu belgede ayrıca katma değer vergisini de hesaplayıp göstermesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, davacı avukatının ücretli olarak davacının yanında çalışıyor olması ve mahkemelerce hükmolunan vekalet ücretinin davayı kazanan müvekkile ödenmesi durumunda, bu ödemelerden gelir vergisi tevkifatı yapılmayacaktır.

Davayı kazanan müvekkilin gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olması halinde, karşı taraftan tahsil ettiği ücreti ticari faaliyeti çerçevesinde elde edilen gelir olarak kayıtlarına alması ve bu konuda Vergi Usul Kanununda öngörülen belgeleri düzenlemesi. bu belgelerde ayrıca katma değer vergisini de hesaplaması gerekmektedir.

Karşı taraftan alınan bu vekalet ücretinin işveren tarafından ücretlisi olan avukatına intikal ettirilmesi durumunda, ilgili olduğu ayın ücret matrahına dahil edilerek Gelir Vergisi Kanunu'nun ücret ile ilgili hükümlerine göre vergilendirileceği tabiidir. Bu durumda katma değer vergisi hesaplanması söz konusu değildir.

Bilgi edinilmesini ve durumun mükellefe de bildirilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026